

[Landbrugsministeren.]

del ogsaa for Statshusmændene at faa gennemført den Ordning, som nu vil blive vedtaget.

Munch-Petersen: Jeg kan henholde mig til tidligere Udtalelser fra vor Side ved Behandlingen af dette og lignende Lovforslag og kan derfor indskrænke mig til at gentage, at et Lovforslag som dette blot er et Makværk, et Forslag, der forsøger at lappe paa Forholdene, men som ikke vil hjælpe Statshusmændene ud af Krisesituationen og ikke vil bringe nogen virkelig Lindring. Heller ikke det Ændringsforslag, som er stillet fra konservativ Side, vil kunne bringe en saadan Lettelse i Krisesituationen for Statshusmændene, at de paa nogen Maade vil være i Stand til at svare de Forpligtelser, som den kapitalistiske Stat kræver af dem. Derfor kan vort Parti ikke deltage i denne Afstemning, hverken stemme for det konservative Ændringsforslag eller for det Forslag, der er fremsat af de tre Regeringspartier, men vil i de nærmeste Dage fremsætte et Lovforslag, som bl. a. indeholder den Bestemmelse, at Husmændene, Smaabrukerne, ikke skal betale Renter og Afdrag, netop fordi de ikke er i Stand til at svare disse Ydelser.

Landbrugsministeren (Bording): Naar det ærede Medlem Hr. Munch-Petersen kan sige, at det Forslag, som der nu er blevet Flertal for i Folketinget, er noget Makværk og ikke vil betyde noget for Husmændene, kan det kun være, fordi det ærede Medlem ikke har noget Kendskab til disse Forhold. Hvis det ærede Medlem vil spørge Statshusmændene, vil han sikkert faa at vide, at de ikke betragter det som noget Makværk, men at de meget gerne ønsker det gennemført.

Oluf Pedersen: Baggrunden for dette Hjælpeforslag overfor Statshusmændene er jo, at man har forrykket Statshusmændenes Vilkaar ved en stadig øget Skat, saaledes at man i Dag kan regne med, at Husmændene gennemsnitlig er ude for en Skatteplyndring paa ca. 1 000 Kr. om Aaret. Den bedste Hjælp, man kunde give, var, om man ophævede disse Skatter ved en Inddragning af Grundrenten og derved fik Vareprisene ned, og det vilde ikke være mindst naturligt, hvad angaar Statshusmændene efter Jordloven af 4. Oktober 1919, der jo er ude for dette, at de i Dag maa betale fuld Grundskyld nemlig foruden de

4½ pCt. Afgift ogsaa Bygningsskatter og andre Ejendomsskatter til Stat, Amt og Kommune, saaledes at de i Virkeligheden af fast Ejendom svarer omkring 7 pCt. af Jordens Værdi. Herudover har man overfor disse Brug opretholdt den omtalte Skat, og det er jo givet, at under saadanne Forhold har de paagældende meget vanskelige Vilkaar, saaledes at det for disse Folk vilde være en mægtig Lettelse, hvis man gik til en Grundskyldsreform.

Det Forslag, der foreligger her, gaar ud paa visse Lempelser, og hvad angaar Jorden, er jo allerede den Form, man er inde paa, saadan, at de paagældende lettes i høj Grad. Jeg ved saaledes, at en Husmandovre paa Fyn i de sidste 3 Femaar har betalt henholdsvis 89 Kr., 73 Kr. og 61 Kr. pr ha, altsaa en Nedsættelse fra 89 Kr. til 61 Kr., fordi man er kommet ind paa Grundskyldsprincippet. Det er i og for sig tiltalende, og det havde efter mit Skøn været det bedste, om Forslaget kun havde omfattet en Nedsættelse af Renten af Bygninger i Forhold til Priserne, fordi man i Grundskylden i Virkeligheden har en Regulering; men saaledes som Forholdene ligger, vil jeg anbefale, at man stemmer for det foreliggende Lovforslag.

Ulrich: Det Svar, den højtærede Landbrugsminister gav det ærede Medlem Hr. Kristen Amby paa dennes Spørgsmaal, maatte efter min Mening forstaas saaledes, at naar nu Regeringspartierne sammen med Partiet Venstre har vedtaget dette Lovforslag, som betyder en øjeblikkelig Mindreudgift for disse Statshusmandsbrug af ca. 200 Kr. om Aaret, saa kræver man, at de fremtidig skal betale deres Renter og deres Afdrag, ikke alene af de forskellige Laan, de har i Øjeblikket, men ogsaa af de opnoterede Restancer fuldt og helt, og hvis de ikke kan dette, bliver de smidt ud. Denne Slutning maa man drage af den højtærede Landbrugsministers Udtalelser. Jeg ønsker den danske Husmandsstand til Lykke med et saadant Forlig og med saadanne 3 Partiernes Varetagelse af deres Interesser.

Landbrugsministeren (Bording): Denne Slutning er efter min Mening ægte Ulrichsk.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges med 74 Stemmer mod 13.